

kelig ikke undskyldte sig med, at den ingen Finanslov kan faae, fordi Thingene ikke kunne komme overens. Regjeringen har den uafviselige Pligt og det bestemte Ansvar, at den skal holde Raffineriet til at gaa i den Orden, som Forsætningen har tænkt sig." Dette var mig paafaldende, det gjorde et stærkt Indtryk paa mig, naar jeg erindrer, hvor fuldkommen loyal og konstitutionel Regjerings Optraeden havde været, idet den havde erklæret . . . (Indsigelse). Ja, hvis jeg skulde tage feil, haaber jeg, man tilgiver mig . . . at den stillede sig paa det Standpunkt, at det, Thingene maatte enes om, vilde den ikke modsætte sig, men derefter tage sin Bestemmelse om, hvorledes den vilde stille sig. Det var en saa fuldkommen loyal Holdning, at det forekommer mig, man kun kan sige, den er aldeles korrekt, naar Thingene selv forhandle indbyrdes i Fellesudvalg. Saa kom vi herind, og saa heb det: Det er Regjeringen, som har Skylden; den maa endelig ikke tro, at den er uskyldig, fordi vi ikke kunne blive enige. Dette Indtryk har holdt sig hos mig, og jeg kunde ikke undlade at sige mig selv, at den Betragtning, at naar nu Alting var mislykket, saa havde vi dog intet Ansvar, det var dog Regjeringen, som skulde staae det, naar Alt kom til Alt, maatte være høist uheldbringende, naar Spørgsmaalet blev om at skride til en ny Finanslovsforhandling. Derfor maatte det staa for mig som ønskeligt, strax naar vi kom til Forhandling om en Finanslov, da at gjøre den Sætning klar, at vi ingenlunde, hvis nu vore Bestræbelser mislykkes, maatte sige: Det er Regjeringens Skyld, men at vi maatte være forvisede om og have den Bevidsthed staaende klart for os, at vi ogsaa havde vor Del i Ansvaret. Det var ud fra denne Tankegang, at jeg kom til at bruge de Udtalelser, som jeg har brugt. Nu tilstaaer jeg, at jeg aldrig skriver mine Bemærkninger, og jeg korrigerer dem heller ikke; jeg ser dem først, naar de komme i Rigsdagsstidenden. Jeg har ikke det fuldkomne Serredømme over Sproget, som det ærede 1ste Medlem for 1ste Aarss; mine Bemærkninger falde maaske noget mere tungt og ubehjælpomt; de ere undertiden mere brede, end de burde være, som man har sagt mig; men det forekommer mig dog, at for en velvillig Læser kan der ikke være nogen stor Vanfærlighed ved at forstaa, at det har været min Tanke at fremhæve dette Synspunkt, og jeg skal blot gjøre opmærksom paa, at den Sætning, som nærmest er et Resumé af min Betragtning, lyder saaledes: Derfor ønsker jeg, at den Sætning maa staa klart for os Alle, at vi ikke kunne leve glade og ubekymrede i vor Bevidsthed om, at det er Regjeringen, det paahviler at holde

Thingene i Gang; men at vi have vor bestemte forfatningsmæssige Pligt til at yde vort Bidrag dertil, saa vist som ingen Finanslov kan komme i Stand uden den Rigsdagsbestyrelse, som ikke kan komme tilstede, uden at Thingene indbyrdes blive enige. Naar jeg saa senere har fremhævet den absolute Pligt til at enes, som Grundloven paalægger os, har jeg forudstillet en saadan Sætning som denne. Jeg bortser ganske fra de almindelige Følger, som det kan medføre, at man saaledes bestemt udsletter og borttager Rigsdagens Betydning og kaster hele Byrden og hele Ansvaret over paa Ministeriet. Det er denne Sætning, til hvilken ogsaa mit Supplement slutter sig: Lad os dog være enig om, at det gaar ikke an, thi vi have dog baade vor Ret og vor Pligt i saa Henseende. Jeg kan nu ikke se, at der skulde være noget saa Stjævt og saa Urigtigt i denne Fremhævelse; det forekommer mig tværtimod at være ønskeligt, at man dog ogsaa engang imellem mindes om, at vi her have Pligter, og at det ikke blot er Regjeringen, der har saadanne. Der er Nok til altid at kaste Alting over paa Regjeringen, og naar der saa engang hæver sig en enkelt Stemme, som paa den anden Side søger i al Bødselighed at gjøre opmærksom paa, at vi dog ogsaa kunne være interesserede i at holde os for Die, at vi selv have den Pligt at virke med til, at Verket kan ske, saa er det ikke heldigt, naar man siger, at det er Prokuratorsnak. Naar dette Spørgsmaal kommer ud paa en af Balgtribunerne, og en Kandidat, som ønsker at stifte Fred og Enighed, siger: Ja, men send da hellere Folk ind, som ville forliges, end Folk, som holde paa det absolute Veto, thi Rigsdagsmændene have jo dog den Pligt at søge at komme til Enighed, saa er det ikke heldigt, at man siger: Det er kun Prokuratortale, thi det er Regjeringen, hvem Ansvaret paahviler. Jeg tror derfor ikke, at det ærede Medlems Kritik af mine Udtalelser just har været egnet til at klare og oplyse den politiske Bevidsthed paa dette Punkt. Jeg tror, at den kun kan være egnet til at fordunkle den Bevidsthed, som — forekommer det mig — helst til enhver Tid og i ethvert givet Dieblisk maatte være levende hos enhver Rigsdagsmand, særlig under en saa kritisk Situation som den nuværende, og det forekommer mig ogsaa, at det ærede Medlem egentlig til Syvende og Sidst efter en meget lang Kritik erkjendte, at det vel egentlig havde været min Mening at udtale det Samme, som det ærede Medlem mente, kun at jeg havde oversprunget alle de mange Mellemled og dialektiske Bestemmelser, som maatte til, for at Sætningen kunde faae Udgang. Jeg taler maaske noget bredt i Forveien, men skulde jeg være ubeløstet fra saaledes at pointere Sætningsen saa bestemt som muligt